

THÔNG BÁO KẾT LUẬN THANH TRA
NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI CỔ PHẦN CÔNG THƯƠNG VIỆT NAM

Thực hiện Quyết định thanh tra số 199/QĐ-TTGSNH1 ngày 05/5/2022 của Chánh Thanh tra, giám sát ngân hàng về việc thanh tra pháp nhân Ngân hàng TMCP Công thương Việt Nam (viết tắt VietinBank), ngày 30/12/2024, Q. Chánh Thanh tra, giám sát ngân hàng đã ban hành Kết luận thanh tra số 1193/KL-TTGSNH1 về việc thanh tra VietinBank.

Căn cứ Điều 79 Luật Thanh tra năm 2022; Điều 48, Điều 49 Nghị định số 43/2023/NĐ-CP ngày 30/6/2023 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật Thanh tra. Cơ quan Thanh tra, giám sát ngân hàng thông báo Kết luận thanh tra VietinBank như sau:

I. KHÁI QUÁT CHUNG

1. Giấy phép thành lập:

VietinBank được thành lập trên cơ sở thực hiện cổ phần hóa Ngân hàng Công thương Việt Nam, là ngân hàng thương mại Nhà nước được thành lập dưới tên gọi Ngân hàng chuyên doanh Công thương Việt Nam theo Nghị định số 53/NĐ-HĐBT ngày 26/3/1988 của Hội đồng Bộ trưởng về tổ chức bộ máy Ngân hàng Nhà nước Việt Nam (gọi tắt là “NHNN”), chính thức được đổi tên thành Ngân hàng Công thương Việt Nam theo Quyết định số 402/CT ngày 14/11/1990 của Chủ tịch Hội đồng Bộ trưởng và được Thống đốc Ngân hàng Nhà nước ký Quyết định số 285/QĐ-NH5 ngày 21/9/1996 thành lập lại theo mô hình tổng công ty Nhà nước.

Ngày 03/7/2009, Ngân hàng được cổ phần hóa và đổi tên thành Ngân hàng Thương mại Cổ phần Công thương Việt Nam theo Giấy phép thành lập và hoạt động số 142/GP-NHNN ngày 03/7/2009 của Ngân hàng Nhà nước Việt Nam và Giấy chứng nhận Đăng ký kinh doanh số 0103038874 ngày 03/7/2009 của Sở Kế hoạch và Đầu tư thành phố Hà Nội. Giấy chứng nhận đăng ký kinh doanh thay đổi lần thứ 12 ngày 08/9/2021 do Phòng ĐKKD - Sở KH&ĐT TP.HN cấp.

2. Các hoạt động chính của VietinBank gồm:

Huy động và nhận tiền gửi ngắn hạn, trung hạn và dài hạn từ các tổ chức và cá nhân; cho vay ngắn hạn, trung hạn và dài hạn đối với các tổ chức và cá nhân trên cơ sở tính chất và khả năng nguồn vốn của Ngân hàng; thực hiện các giao dịch ngoại tệ, các dịch vụ tài trợ thương mại quốc tế, chiết khấu thương phiếu, trái phiếu và các giấy tờ có giá khác, và các dịch vụ ngân hàng khác được Ngân hàng Nhà nước Việt Nam cho phép.

3. Địa chỉ: Trụ sở chính của VietinBank: số 108 Trần Hưng Đạo, Quận Hoàn Kiếm, Thành phố Hà Nội.

4. Người đại diện theo pháp luật: Ông Trần Minh Bình - Chủ tịch HĐQT

II. KẾT LUẬN

1. Những mặt đạt được

Trong giai đoạn 2020-2022, VietinBank tiếp tục khẳng định là một trong các ngân hàng đứng đầu trong lĩnh vực cung cấp các dịch vụ tài chính ngân hàng. Hoạt động kinh doanh của VietinBank tạo nên nhiều dấu mốc nổi bật ở tốc độ tăng vốn điều lệ, cải thiện chất lượng vốn tự có; tốc độ tăng trưởng tài sản, chất lượng tài sản và hiệu quả kinh doanh. Mạng lưới hoạt động của VietinBank trong nước và ngoài nước tiếp tục được mở rộng và nâng cao chất lượng hoạt động, tính đến thời điểm 31/3/2022, hệ thống mạng lưới của VietinBank phân bố rộng khắp với 157 chi nhánh, 09 đơn vị sự nghiệp bao gồm: 01 Trường đào tạo và phát triển nguồn nhân lực, 01 Trung tâm CNTT, 01 Trung tâm thẻ, 01 Trung tâm Tài trợ thương mại, 05 Trung tâm quản lý tiền mặt. Tại nước ngoài, VietinBank có 02 chi nhánh tại nước ngoài và 01 văn phòng đại diện tại Myanmar.

VietinBank cơ bản đã chấp hành các quy định của pháp luật và thông lệ quốc tế về quản trị điều hành, hệ thống kiểm soát, kiểm toán nội bộ và trong các hoạt động kinh doanh đã được kiểm tra.

2. Hạn chế, khuyết điểm:

Bên cạnh những mặt đạt được nêu trên, hoạt động của VietinBank còn để xảy ra một số nội dung tồn tại, hạn chế sau:

2.1. Về hoạt động cho vay, bảo lãnh, L/C; Phân loại nợ, trích lập và sử dụng dự phòng rủi ro; Việc xử lý, thu hồi nợ xấu, nợ đã xử lý rủi ro

2.1.1. Hoạt động cho vay, bảo lãnh, L/C:

Thanh tra chọn mẫu khách hàng còn một số trường hợp chưa thực hiện đầy đủ, chặt chẽ một số nội dung về thẩm định và quyết định cho vay; Về kiểm tra, giám sát vốn vay; Về thẩm định cơ cấu lại thời hạn trả nợ; Về hồ sơ tài sản bảo đảm; Về phân loại nợ.

Ngoài ra một số nội dung cần lưu ý, tiềm ẩn rủi ro trong hoạt động cấp tín dụng của VietinBank như: cấp tín dụng đối với các khách hàng cá nhân vay vốn để đặt cọc mua bất động sản; cấp tín dụng đối với nhóm khách hàng liên quan; cấp tín dụng đối với các khách hàng thực hiện dự án BOT, BT; một số khách hàng cảnh báo rủi ro về tình hình tài chính, tiến độ dự án, nguồn thu trả nợ.

2.1.2. Việc cơ cấu nợ hỗ trợ khách hàng do Covid 19 theo kiến nghị của Kiểm toán Nhà nước

Kiểm tra một số khách hàng theo kiến nghị của Kiểm toán Nhà nước tại Báo cáo kiểm toán chuyên đề việc huy động, quản lý, sử dụng các nguồn lực phục vụ công tác phòng chống dịch Covid-19 và các chính sách hỗ trợ của Ngân hàng Nhà nước VN ngày 01/6/2022: một số khách hàng còn tồn tại trong công tác phân loại nợ, một số khách hàng không thực hiện cơ cấu lại nợ theo Thông tư số 01/2020/TT-NHNN (đã được sửa đổi, bổ sung) của NHNN (khách hàng không có đề nghị cơ cấu lại nợ hoặc khách hàng có đề nghị cơ cấu lại nợ tuy nhiên Công ty không cung cấp được các tài liệu có liên quan làm cơ sở áp dụng cơ cấu nợ).

2.1.3. Về phân loại nợ, trích lập và sử dụng dự phòng rủi ro

Kiểm tra việc sử dụng dự phòng để xử lý rủi ro: chưa phát hiện tồn tại, vi phạm trong quá trình XLRR đối với các hồ sơ XLRR, tuy nhiên tại một số Biên bản họp và Nghị quyết của Hội đồng XLRR chưa đầy đủ nội dung về số tiền trích lập dự phòng rủi ro của các khoản nợ đề nghị XLRR.

2.1.4. Việc xử lý, thu hồi nợ xấu, nợ đã xử lý rủi ro

Trong năm 2020 và 2021, VietinBank chưa đạt 100% kế hoạch thu hồi nợ XLRR.

Kiểm tra việc thu hồi nợ xấu, nợ XLRR còn khách hàng có tồn tại: các biện pháp áp dụng trong thu hồi nợ của VietinBank chưa đạt hiệu quả trong việc đôn đốc thu hồi nợ và yêu cầu khách hàng thực hiện theo các cam kết với VietinBank.

2.2. Về hoạt động mua bán trái phiếu doanh nghiệp

Kiểm tra hồ sơ mua trái phiếu doanh nghiệp của VietinBank có một số khoản đầu tư trái phiếu doanh nghiệp còn tồn tại về thẩm định và xét duyệt mua trái phiếu; về kiểm tra, giám sát khoản đầu tư trái phiếu; về hồ sơ tài sản bảo đảm.

Hoạt động cung ứng dịch vụ mua bán trái phiếu doanh nghiệp cần có hướng dẫn cụ thể, thống nhất trong toàn hệ thống VietinBank để triển khai thực hiện.

2.3. Về hoạt động ký quỹ và quản lý tiền ký quỹ để đảm bảo cho các khoản thanh toán khác

Trong quá trình triển khai sản phẩm ký quỹ, một số chi nhánh còn sai sót, tồn tại sau: Chưa thực hiện theo quy định việc giao kết hợp đồng ký quỹ với một số khách hàng; Một số hợp đồng ký quỹ chưa đầy đủ nội dung/nội dung chưa phù hợp; Số tiền ký quỹ chưa đảm bảo,...

2.4. Về hoạt động quản lý ngoại hối

VietinBank cần có hướng dẫn cụ thể hơn trong hoạt động thanh toán và chuyển tiền, nhận tiền từ nước ngoài để có thể bao quát được các trường hợp phát sinh trong thực tế.

Tại một số Chi nhánh còn tồn tại, sai sót trong một số giao dịch mua bán, kinh doanh ngoại tệ; chuyển tiền, nhận tiền từ nước ngoài....

2.5. Việc thực hiện Phương án cơ cấu lại gắn với xử lý nợ xấu giai đoạn 2016-2020

Kết quả kiểm tra, còn một số nội dung chưa hoàn thành theo lộ trình phê duyệt tại Phương án như: Chưa đạt được mục tiêu tăng tỷ trọng thu nhập từ hoạt động dịch vụ trong tổng thu nhập; Chưa thoái vốn/giảm tỷ lệ sở hữu tại một số đơn vị; Chưa thực hiện đúng tiến độ lộ trình trong hoạt động đầu tư xây dựng cơ bản; Chưa hoàn thành một số kiến nghị theo các KLT, kiểm tra, kiểm toán.

2.6. Về hoạt động phòng, chống rửa tiền

Thanh tra hoạt động phòng, chống rửa tiền tại Trụ sở chính và các Chi nhánh VietinBank còn một số tồn tại trong việc thực hiện nhận biết và cập nhật thông tin khách hàng; Việc phân loại khách hàng thuộc danh sách rủi ro chưa được cập nhật lên hệ thống AML hoặc cập nhật không đúng; Việc báo cáo thực hiện biện pháp trì hoãn giao dịch chưa kịp thời; Một số yêu cầu cung cấp thông tin, báo cáo giao dịch đáng ngờ chưa thực hiện đúng hạn; Có báo cáo giao dịch đáng ngờ chưa đầy đủ thông tin.

2.7. Về việc mở và sử dụng tài khoản thanh toán, thẻ tín dụng, việc cung ứng dịch vụ thanh toán

- Về hoạt động mở và sử dụng tài khoản thanh toán: Một số hồ sơ mở tài khoản thanh toán chưa đầy đủ thông tin; Một số trường hợp chưa thay đổi thông tin khách hàng, kiểm tra, đối chiếu chứng từ; Một số TKTT có phát sinh số lượng giao dịch rất lớn, có nhiều dấu hiệu bất thường chưa được phát hiện, nhận diện kịp thời để đánh giá tăng cường.

- Việc phát hành, sử dụng thẻ ngân hàng, giám sát đơn vị chấp nhận thẻ tại một số hồ sơ còn tồn tại trong việc thẩm định phát hành thẻ, kiểm tra, giám sát đơn vị chấp nhận thẻ, chưa điền đầy đủ thông tin trong hồ sơ mở tài khoản.

2.8. Về thực hiện kết luận, kiến nghị, quyết định xử lý về thanh tra và kết quả chỉnh sửa, khắc phục sau thanh tra theo quy định của pháp luật;

Việc thực hiện khắc phục, chỉnh sửa sau thanh tra tại các KLTT của Cơ quan TTGSNH: VietinBank còn một số kiến nghị chưa hoàn thành.

2.9. Về hoạt động quản trị, điều hành, kiểm soát nội bộ, kiểm toán nội bộ

Hoạt động quản trị, điều hành và hệ thống kiểm soát, kiểm toán nội bộ đã được chú trọng, nhưng còn một số tồn tại như: đã ban hành nhưng chưa kịp thời một số quy định nội bộ; hệ thống kiểm soát nội bộ chưa kịp thời phát hiện và/hoặc có phát hiện nhưng chưa có biện pháp khắc phục triệt để một số tồn tại, sai sót đối với một số hoạt động được nêu tại phần kết quả kiểm tra nêu trên.

3. Nguyên nhân và trách nhiệm

3.1. Nguyên nhân

- Hội đồng quản trị, Ban điều hành, Ban kiểm soát, lãnh đạo các phòng, ban, Chi nhánh VietinBank đã nỗ lực trong công tác quản trị, điều hành và đã đạt được kết quả nêu trên. Tuy nhiên, còn xảy ra một số tồn tại, sai sót có một phần nguyên nhân từ công tác quản lý, điều hành chưa kịp thời.

- Một số cá nhân và bộ phận nghiệp vụ tại các đơn vị, chi nhánh VietinBank chưa nghiêm túc tuân thủ các quy định của pháp luật, của Ngân hàng Nhà nước và quy định nội bộ của VietinBank.

- Bên cạnh đó, một số khách hàng vay vốn không tuân thủ và không thực hiện đúng các quy định của pháp luật và của Ngân hàng Nhà nước trong quan hệ vay vốn.

3.2. Trách nhiệm

- Hội đồng quản trị, Ban Kiểm soát, Ban Điều hành VietinBank (qua từng thời kỳ) chịu trách nhiệm chung về quản trị, điều hành, kiểm tra, kiểm soát còn để xảy ra các tồn tại, sai sót nêu tại Báo cáo kết quả thanh tra này.

- Lãnh đạo các đơn vị, phòng ban, Chi nhánh VietinBank (qua từng thời kỳ) chịu trách nhiệm chung về quản lý, điều hành để xảy ra những tồn tại, sai sót thuộc phạm vi quản lý.

- Các cá nhân có liên quan trực tiếp đến các tồn tại, sai sót mà Thanh tra đã nêu trong KLTT chịu trách nhiệm trong việc tham mưu, quyết định, theo dõi, quản lý, kiểm tra liên quan đến từng trường hợp tồn tại, sai sót.

III. KIẾN NGHỊ BIỆN PHÁP XỬ LÝ

Căn cứ kết quả thanh tra Cơ quan TTGSNH kiến nghị và khuyến nghị như sau:

- Hội đồng quản trị, Ban Kiểm soát, Ban điều hành VietinBank nghiêm túc rút kinh nghiệm trong công tác quản trị, điều hành, kiểm tra, kiểm soát để đảm bảo an toàn hoạt động của VietinBank, đồng thời kiểm điểm và chỉ đạo các đơn vị, chi nhánh, cá nhân tổ chức kiểm điểm trách nhiệm của tập thể, cá nhân có liên quan đến các tồn tại, sai sót để có biện pháp xử lý phù hợp, nâng cao chất lượng quản lý điều hành trong thời gian tới.

- Hội đồng quản trị, Ban điều hành VietinBank có trách nhiệm chỉ đạo xây dựng

kế hoạch khắc phục các tồn tại, sai sót, đồng thời có trách nhiệm giám sát tình hình khắc phục, chỉnh sửa các kiến nghị và báo cáo kết quả khắc phục, chỉnh sửa về Cơ quan TTGSNNH định kỳ 03 tháng/lần.

- Ban lãnh đạo VietinBank chỉ đạo các đơn vị, chi nhánh VietinBank được thanh tra thực hiện chấn chỉnh và có giải pháp khắc phục ngay những tồn tại, lưu ý, khuyến nghị, cảnh báo rủi ro như đã nêu tại KLTT, kịp thời áp dụng những biện pháp xử lý phù hợp theo quy định của pháp luật và thực tế từng khách hàng nhằm đảm bảo an toàn vốn cho ngân hàng. Phân công/chỉ định bộ phận đầu mối (Hội sở và Chi nhánh) để theo dõi, đôn đốc, kiểm soát và giám sát chặt chẽ đối với việc khắc phục, chỉnh sửa các tồn tại, lưu ý, khuyến nghị, cảnh báo rủi ro.

- Ban lãnh đạo VietinBank chỉ đạo Bộ phận kiểm tra, kiểm toán nội bộ tăng cường năng lực kiểm soát rủi ro nhằm phát hiện và xử lý kịp thời, hiệu quả các tồn tại, sai sót phát sinh trong các hoạt động nghiệp vụ.

- Ngoài ra, có các nhóm kiến nghị và khuyến nghị cụ thể liên quan đến các nội dung thanh tra.

Trên đây là nội dung Thông báo Kết luận thanh tra Ngân hàng TMCP Công thương Việt Nam./.

Nơi nhận:

- Quản trị ĐTTT trên CTTĐT NHNN;

- Lưu: VT, HSTT.

TQHUY.

Q. CHÁNH THANH TRA, GIÁM SÁT NGÂN HÀNG

Lại Hữu Phước